

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1897 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2014 m. spalio 9 d. Nr. XII-1218
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897
nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymą Nr. VIII-1897 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIOS LAIVYBOS
ĮSTATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato saugios laivybos, taršos iš laivų prevencijos, laivų apsaugos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus laivams, plaukiojantiems su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio valstybių laivams, įplaukiantiems į Lietuvos Respublikos jūrų uostus, Lietuvos Respublikoje įregistruotoms laivybos bendrovėms, įmonėms, vykdančioms su saugia laivyba susijusias veiklas, uostą valdančioms įmonėms, taip pat reglamentuoja saugios laivybos valstybinę priežiūrą ir administravimą, žmonių paiešką ir gelbėjimą, laivų avarijų tyrimą, paskendusio turto iškėlimą.

2. Šio įstatymo tikslas – įgyvendinant Lietuvos Respublikoje tarptautinės jūrų teisės ir Europos Sąjungos teisės normas saugios laivybos srityje:

1) užtikrinti, kad laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava, atitiktų tarptautinius, Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės

aktų nustatytus saugios laivybos, taršos iš laivų prevencijos, laivų apsaugos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus;

2) mažinti laivų, neatitinkančių tarptautinių saugios laivybos reikalavimų, skaičių.

3. Šio įstatymo ir juo vadovaujantis priimtų teisės aktų normos netaikomos:

1) užsienio valstybių laivams, kurie plaukia per Lietuvos Respublikos teritorinę jūrą naudodamiesi taikaus plaukimo teise, ir juose esantiems asmenims;

2) Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių karo ir pakrančių apsaugos laivams. Karinių incidentų, agresijos, laivų pažeidėjų sulaikymo ar kitais ekstremaliaisiais atvejais šiame punkte nurodyti laivai, plaukdami uostų akvatorijomis, naudojami prioriteto teise;

3) laivams, plaukiojantiems tik vidaus vandenyse;

4) nekeleiviniams laivams, kurių didžiausias ilgis, nurodytas laivo dokumentuose, mažesnis negu 12 metrų;

5) pramoginiams laivams, nevykdantiems komercinių reisų;

6) mediniams primitivios konstrukcijos laivams.

4. Visais atvejais šio straipsnio 3 dalyje minimi laivai, plaukdami bendrojo naudojimo vandens keliais, vadovaujasi 1972 m. Tarptautine konvencija dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje, o plaukdami uostų akvatorijomis šių laivų kapitonai privalo vykdyti uostų laivybos taisyklėse nustatytus reikalavimus ir uostų laivų eismo tarnybų budinčių pareigūnų nurodymus saugios laivybos klausimais.

5. Šio įstatymo nuostatos suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bendrojo naudojimo vandens keliai** – laivybai tinkami vandens plotai, esantys Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir nurodyti jūrlapiuose.

2. **Europos Sąjungos laivybos informacijos sistema** (toliau – *SafeSeaNet* sistema) – specializuota sistema Europos Sąjungos valstybėms narėms keisti laivybos informacija elektroniniu būdu.

3. **Greitaeigis laivas** – laivas, kurio didžiausias greitis yra ne mažesnis už nurodytą 1974 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje.

4. **Įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė** – laivų klasifikavimo bendrovė, su kuria Lietuvos saugios laivybos administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka yra sudariusi sutartį dėl Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų techninės priežiūros ir apžiūrų atlikimo ir dokumentų, kuriais tai patvirtinama, išdavimo.

5. **Keleivinis įvažiuojamasis laivas** – keleivinis laivas, kuriame yra įrengtos patalpos ratinėms transporto priemonėms vežti arba specialiosios paskirties patalpos, nurodytos 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje II-2 skyriaus 3 taisyklėje.

6. **Keleivinis laivas** – laivas, skirtas vežti daugiau kaip 12 keleivių.

7. **Laivas** – bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis plaukiojamasis statinys, kuris yra arba gali būti naudojamas laivybai.

8. **Laivavedys** – laivo įgulos narys, turintis reikiamą jūrinio laipsnio diplomą ir vedantis laivą.

9. **Laivybos bendrovė** – laivo savininkas arba iš jo perėmę atsakomybę už laivo eksploatavimą laivo valdytojas ar laivo be įgulos frachtuotojas.

10. **Laivybos inspektorius** – Lietuvos saugios laivybos administracijos valstybės tarnautojas, atitinkantis įstatymų nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir įgaliotas vykdyti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio valstybių laivų kontrolę.

11. **Laivo agentas** – asmuo, sudaręs sutartį su laivo savininku, valdytoju ar laivo be įgulos frachtuotoju atstovauti jų interesams ir vykdyti sutartyje nustatytus pavedimus.

12. **Laivo įgula** – jūrininkai, atliekantys laivo eksploatavimo, priežiūros ar žmonių aptarnavimo laive užduotis ir įrašyti į laivo įgulos sąrašą.

13. **Laivo įrenginiai** – įrenginiai, kurie pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus turi būti naudojami laive saugiai laivybai ir jūros aplinkos apsaugai nuo taršos užtikrinti arba kurie laivybos bendrovės nurodymu yra papildomai naudojami laive ir kurių atitiktis tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, turi būti patvirtinta Lietuvos saugios laivybos administracijos arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

14. **Laivo kapitonas** – reikiamą jūrinio laipsnio diplomą turintis ir laivui vadovaujantis jūrininkas.

15. **Laivo techninė priežiūra** – visuma laivybos bendrovės organizuojamų ir įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės vykdomų arba Lietuvos saugios laivybos administracijos pagal susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus vykdomų priemonių, kuriomis užtikrinama laivo atitiktis konstrukcijos, mechaninės ir elektros įrangos, priešgaisrinės saugos, stovumo ir krovinių patalpų reikalavimams visą laivo eksploatavimo laiką.

16. **Laivų klasifikavimo bendrovė** – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, atitinkantys tarptautinių teisės aktų nustatytus reikalavimus, keliamus laivų

techninę priežiūrą ir apžiūrą atliekančioms, laivų klasę suteikiančioms ir privalomus laivų dokumentus išduodančioms bendrovėms.

17. **Locmanas** – asmuo, dirbantis locmano paslaugas teikiančioje įmonėje ir turintis susisiekimo ministro nustatytos formos locmano liudijimą, kuriuo suteikiama teisė padėti laivo kapitonui vesti laivą ir jį švartuoti. Locmanas nėra vedamo laivo įgulos narys.

18. **Navigacijos įrenginiai** – bendrojo naudojimo vandens keliuose esantys plūdrieji ir kranto įrenginiai, kuriais gaunama informacija, būtina saugiai laivybai užtikrinti.

19. **Navigacijos įrenginių veikimo sektorius** – teritorija, kurioje privalomai užtikrinamas saugiai laivybai būtinos informacijos teikimas navigacijos įrenginiais.

20. **Paieškos ir gelbėjimo rajonas** – nustatytų koordinatų zona, dėl kurios pagal 1979 m. Tarptautinę jūrų paieškos ir gelbėjimo konvenciją Lietuva susitarė su suinteresuotomis valstybėmis, šios konvencijos šalimis, taip pat Kuršių marios ir jūrų uostų akvatorijos.

21. **Pakrančių apsaugos laivas** – valstybei nuosavybės teise priklausantis nekomerciniais tikslais naudojamas laivas, turintis specialius aiškiai matomus ženklus, užrašą ir atliekantis valstybės sienos apsaugos funkcijas.

22. **Saugios laivybos reikalavimai** – reikalavimai, kuriais užtikrinamas saugus laivų plaukiojimas, taršos iš laivų prevencija ir laivų apsauga.

23. **Saugios laivybos valdymo sistema** – Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus atitinkanti struktūrizuota ir dokumentuota sistema, leidžianti efektyviai įgyvendinti laivybos bendrovės saugios laivybos užtikrinimo ir aplinkos apsaugos politiką.

24. **Specialusis laivas** – specialiosioms funkcijoms atlikti skirtas variklį turintis laivas, vežantis daugiau kaip 12 specialistų, kurie nėra nei įgulos nariai, nei keleiviai.

25. **Tarptautinės jūrų organizacijos auditas** – tarptautinių valstybės įsipareigojimų auditas, atliekamas vadovaujantis procedūra, patvirtinta 2005 m. gruodžio 1 d. Tarptautinės jūrų organizacijos asamblėjos rezoliucija A.974 (24), kartu su taikymo metu galiojančiais jos pakeitimais.

26. **Tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai** – Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Tarptautinės jūrų organizacijos, Tarptautinės darbo organizacijos, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių ir regioninių organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika, nustatyti saugios laivybos reikalavimai.

27. **Tradicionis laivas** – susisiekimo ministro nustatyta tvarka pripažintas bet koks istorinis laivas ar tokio laivo tiksli kopija, įskaitant ir tuos laivus, kurie sukurti tradiciniams jūreivystės įgūdžiams skatinti ir supažindinti su kultūros paveldu. Toks laivas eksploatuojamas tradiciniais (įprastiniais) jūreivystės principais ir būdais.

28. **Uostą valdanti įmonė** – teisės aktų nustatyta tvarka uosto žemę, akvatoriją ir uosto infrastruktūrą valdanti, naudojanti ir jomis disponuojanti įmonė.

29. **Uostas** – teritorija (uosto žemė ir akvatorija), skirta laivams įplaukti ir išplaukti, stovėti, aprūpinti, kroviniams perkrauti, taip pat keleiviams aptarnauti. Teisės aktų uostams nustatyti reikalavimai taip pat taikomi naftos, chemijos produktų, suskystintų dujų ir kitos paskirties terminalams, neįeinantiems į uostų teritoriją ir turintiems teisės aktų nustatyta tvarka jiems priskirtą sausumos teritoriją ir akvatoriją Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje.

30. **Uosto kapitonas** – asmuo, atsakingas už laivybos priežiūrą ir užtikrinantis tvarką Lietuvos Respublikos jūrų uosto akvatorijoje ir krantinėse.

31. **Užsienio valstybės laivas** – su kita nei Lietuvos valstybės vėliava plaukiojantis laivas.

32. **Žmonių paieška ir gelbėjimas** – veikla, atliekama siekiant nustatyti nelaimės ištiktų asmenų buvimo vietą, išgelbėti juos, suteikti pirmąją medicinos ir kitą pagalbą ir nugabenti į saugią vietą.

33. **Žvejybos laivas** – verslinei žvejybai skirtas, pritaikytas arba naudojamas laivas.

ANTRASIS SKIRSNIS

SAUGIOS LAIVYBOS VALSTYBINIO VALDYMO INSTITUCIJOS

3 straipsnis. Saugios laivybos valstybinio valdymo institucijos

1. Saugios laivybos valstybinį valdymą vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) ir Lietuvos saugios laivybos administracija (toliau – Administracija).

2. Vyriausybė priima teisės aktus pagal jai šiuo įstatymu priskirtą kompetenciją, vykdo kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

3. Susisiekimo ministerija formuoja valstybės politiką saugios laivybos srityje, taip pat organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, nustato saugios laivybos reikalavimus, šių reikalavimų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių saugią laivybą, įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje tvarką, išskyrus atvejus, kai tarptautinių saugios laivybos reikalavimų įgyvendinimo tvarką Susisiekimo ministerija nustato kartu su kitomis institucijomis.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Susisiekimo ministerija priima teisės aktus jūrinių darbo santykių, saugos ir sveikatos, o Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Susisiekimo ministerija – jūrinių sveikatos apsaugos ir sveikatos priežiūros klausimais, organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja (prižiūri) šių teisės aktų vykdymą.

5. Administracija įgyvendina valstybės politiką saugios laivybos srityje ir dalyvauja šią politiką formuojant, nustato saugią laivybą reglamentuojančius techninius ir organizacinius reikalavimus ir atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

4 straipsnis. Lietuvos saugios laivybos administracija

1. Administracija yra biudžetinė įstaiga prie Susisiekimo ministerijos.

2. Administracijos direktorius nustato Administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kurie privalo turėti jūrinį laipsnį, pareigybes. Darbo metu šie Administracijos darbuotojai dėvi civilinio jūrų laivyno uniformą, kurios pavyzdžius ir dėvėjimo taisykles tvirtina susisiekimo ministras.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems darbuotojams kartą per penkerius metus gali būti suteikiamos iki vieno metų atostogos kvalifikacijai tobulinti – išplaukti į jūrą. Šiuo atveju darbuotojams paliekamos jų eitos pareigos, tačiau jiems nustatytas darbo užmokestis nėra mokamas.

4. Administracija savo veiklą, susijusią su tarptautinių saugios laivybos reikalavimų vykdymo užtikrinimu, organizuoja pagal kokybės vadybos sistemą, parengtą ir įvertintą pagal tarptautinius kokybės vadybos standartus.

5. Administracijos darbuotojų komandiruočių, susijusių su ne Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių laivų tinkamumo plaukinti priežiūra, laivo apžiūromis, patikrinimais ir vertinimais, išlaidas atlygina laivybos bendrovė. Šios išlaidos atlyginamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Administracijos funkcijos

Administracija atlieka šias funkcijas:

- 1) prižiūri, kaip laivybos bendrovėse vykdomi tarptautiniai, Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyti saugios laivybos reikalavimai;
- 2) Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre registruoja laivus ir išduoda laivo dokumentus;
- 3) vykdo užsienio valstybių laivų ir laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir išduoda privalomus dokumentus;
- 4) susisiekimo ministro nustatyta tvarka akredituoja jūrininkų mokymosi įstaigas ir prižiūri jų veiklą, egzaminuoja jūrininkus, išduoda jūrininkų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jūrininko knygeles;
- 5) sudaro Lietuvos Respublikos jūrų uostų, teritorinės jūros ir išskirtinės ekonominės zonos jūrlapius, skelbia hidrografinius duomenis. Organizuoja jūrlapių, žinytų ir kitų navigacinių leidinių platinimą;
- 6) įrengia, eksploatuoja ir prižiūri navigacijos įrenginius, užtikrinančius saugią laivybą bendrojo naudojimo vandens keliuose, kontroliuoja jų veikimą, teikia navigacinę informaciją;
- 7) prižiūri, kaip uostus valdančios įmonės ir laivų įgulos tvarko ir atliekas tvarkančioms įmonėms perduoda laivuose susidarančias atliekas ir krovinių likučius;
- 8) koordinuoja ir organizuoja paskendusio turto iškėlimą iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros;
- 9) prižiūri įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių veiklą, savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie naujas įgaliotąsias laivų klasifikavimo bendroves ir apie įgaliotąsias laivų klasifikavimo bendroves, kurių teisė atlikti laivų apžiūras sustabdyta susisiekimo ministro nustatyta tvarka;
- 10) atestuoja įmones, vykdančias su saugia laivyba susijusias veiklas, ir vykdo atestuojamos veiklos priežiūrą;
- 11) vykdo kitų valstybių kompetentingų institucijų išduotų jūrinio laipsnio diplomų pripažinimo procedūras susisiekimo ministro nustatyta tvarka;
- 12) įstatymų numatytais atvejais nagrinėja saugios laivybos jūroje reikalavimų pažeidimų bylas ir skiria administracines nuobaudas;
- 13) vykdo laivų eismo stebėseną;
- 14) pagal kompetenciją teikia siūlymus Susisiekimo ministerijai dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų saugios laivybos srityje rengimo, teikia siūlymus dėl sprendimų projektų rengimo ar atskirų procesų reglamentavimo, derina, tikslina ir (ar) papildo

sprendimų projektus, nagrinėja sprendimų projektus, teikia išvadas dėl parengtų sprendimų projektų, atlieka tikslines analizes;

15) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Uosto kapitonas

1. Uosto kapitoną skiria ir atleidžia uostą valdančios įmonės vadovas.

2. Uosto kapitono veiklą reglamentuoja šis įstatymas, kiti jūrų uostų veiklą reglamentuojantys teisės aktai ir uosto kapitono nuostatai. Uosto kapitono nuostatus, suderintus su Administracija, tvirtina uostą valdančios įmonės vadovas.

3. Uosto kapitono reikalavimu uoste esantys laivai, panaudodami turimas technines priemones, privalo suteikti pagalbą uoste nelaimės ištiktiems laivams ir žmonėms.

4. Uosto kapitono sprendimai jo kompetencijai priklausančiais klausimais yra privalomi ir turi būti vykdomi nedelsiant. Uosto kapitono sprendimai ir veiksmai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Uosto kapitono kompetencija saugios laivybos srityje

1. Lietuvos Respublikos jūrų uosto veiklą, susijusią su saugia laivyba ir taršos iš laivų prevencija, užtikrina uosto kapitonas. Uosto kapitonas per jam pavaldžias tarnybas:

- 1) organizuoja laivų eismą ir locmanų veiklą;
- 2) vykdo teršimo incidentų likvidavimo darbus uosto akvatorijoje;
- 3) tikrina uosto akvatorijos gylį, vykdo uosto navigacijos įrenginių ir uosto navigacijos ženklų priežiūrą;
- 4) tikrina laivų grimzlę;
- 5) tikrina uosto krantinių būklę;
- 6) teikia Administracijai ir laivams uosto navigacinę ir hidrometeorologinę informaciją;
- 7) leidžia laivams įplaukti į uostą ir išplaukti iš jo, registruoja laivų įplaukimą ir išplaukimą uostą valdančios įmonės vadovo nustatyta tvarka;
- 8) susidarius ekstremaliosioms situacijoms uoste, perdislokuoja laivus;
- 9) kontroliuoja pavojingųjų krovinių pakrovimą, iškrovimą ir judėjimą uoste;
- 10) organizuoja laivuose susidarančių atliekų perdavimą atliekas tvarkančioms įmonėms.

2. Uosto kapitonas privalo neleisti laivui išplaukti iš uosto, jeigu:

1) yra gautas laivybos inspektoriaus sprendimas dėl draudimo laivui išplaukti iš uosto;

2) laivas pakrautas daugiau, negu leidžia laivo krovos žymės;

3) įvykus laivo (laivų) avarijai, nepateikta avarijai tirti reikalinga informacija;

4) pakrautas laivas kelia grėsmę saugiai laivybai ir (ar) jūros aplinkai;

5) yra gauta teismo nutartis dėl laivo arešto ar sulaikymo;

6) tai numatyta kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3. Uosto kapitonas neleidžia laivui išplaukti iš uosto, jeigu laivybos bendrovė nesumokėjo uosto rinkliavų ir baudų, laivas sužalojo ar sunaikino uosto infrastruktūrą ir (ar) suprastruktūrą, laivybos bendrovė nepadengė išlaidų, kurias uostą valdanti įmonė patyrė organizuodama laivo ar krovinio gelbėjimo darbus ir taršos iš laivų prevencijos ar likvidavimo darbus, arba nepateikė prievolių įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais. Kai laivybos bendrovė sumoka uosto rinkliavas, baudas ir padengia uostą valdančios įmonės išlaidas arba pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais, uosto kapitonas leidžia laivui išplaukti iš uosto.

4. Uosto kapitonas neleidžia laivui įplaukti į uostą arba nurodo laivui išplaukti iš uosto, jeigu laivas neatitinka tarptautinių, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų saugios laivybos reikalavimų.

8 straipsnis. Įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės

1. Atlikti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninę priežiūrą, apžiūras, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, ir išduoti atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus turi teisę tik Administracijos sprendimu įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

2. Nustatomos šios įgaliojimų suteikimo laivų klasifikavimo bendrovėms sąlygos:

1) bendrovė turi būti pripažinta Europos Komisijos ir įrašyta į Pripažintųjų organizacijų sąrašą;

2) bendrovė privalo turėti Lietuvoje įregistruotą atstovybę, veikiančią pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Jeigu tokios atstovybės nėra, ji turi būti įsteigta per 12 mėnesių nuo Administracijos sutarties su įgaliotąja laivų klasifikavimo bendrove sudarymo dienos.

3. Administracija išnagrinėja laivų klasifikavimo bendrovės pateiktą prašymą dėl įgaliojimų jai suteikimo ir įsitikinusi, kad ši bendrovė atitinka 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 391/2009 dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (OL 2009 L 131, p. 11) I priede nustatytus kriterijus, jos veiklos organizavimas atitinka saugios laivybos reikalavimus, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos pateikia siūlymą sudaryti sutartį dėl laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninės priežiūros, apžiūrų atlikimo ir atitinkamų tai patvirtinančių dokumentų išdavimo.

4. Sutartyse, kurias sudaro Administracija ir laivų klasifikavimo bendrovės, nustatomos įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių teisės ir pareigos atliekant laivų techninę priežiūrą, apžiūras ir Lietuvos Respublikos vardu išduodant atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus, taip pat įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių ir Administracijos bendradarbiavimo bei keitimosi informacija sąlygos ir tvarka. Įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė turi teisę pradėti vykdyti sutartyje nustatytas veiklas nuo šios sutarties pasirašymo dienos.

9 straipsnis. Tarptautinės jūrų organizacijos audito atlikimas

1. Susisiekimo ministras, Vyriausybei pritarus, ne rečiau kaip kartą per septynerius metus kreipiasi į Tarptautinės jūrų organizacijos generalinį sekretorių, kad būtų atliktas Tarptautinės jūrų organizacijos auditas, kurio metu vertinamas Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų, kurių dalyvė yra Lietuvos Respublika, nuostatų vykdymas Lietuvos Respublikoje.

2. Ministerijos ir kitos institucijos pagal savo kompetenciją turi teikti Susisiekimo ministerijai informaciją, kuri reikalinga rengiantis atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą auditą, ir pagal kompetenciją dalyvauja atliekant Tarptautinės jūrų organizacijos auditą.

3. Šio audito rezultatai, išskyrus informaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos įstatymus negali būti viešinama, skelbiami viešai Administracijos interneto svetainėje.

TREČIASIS SKIRSNIS LAIVO TINKAMUMAS PLAUKIOTI

10 straipsnis. Laivo tinkamumas plaukioti

1. Laivybai gali būti naudojamas tik pripažintas tinkamu plaukioti laivas. Laivas pripažįstamas tinkamu plaukioti atliekant jo techninę priežiūrą ir apžiūrą.

2. Tinkamu plaukiojimo nustatytame plaukiojimo rajone pripažįstamas laivas, kuris suprojektuotas, pastatytas, įrengtas ir eksploatuojamas laikantis teisės aktuose nustatytų konstrukcinių, mechaninių, elektros įrangos, techninių, navigacinių, aplinkos apsaugos, įgulos komplektavimo, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimų, o laive yra tai patvirtinantys galiojantys dokumentai, išduoti Administracijos ar įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

3. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kuriems yra taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, reglamentuojančių saugią laivybą, nuostatos, techninę priežiūrą, vadovaudamosi savo klasifikavimo taisyklėmis, atlieka įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

4. Administracija arba jos pavedimu įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė atlieka krovininių laivų, kurie plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava ir kurių bendroji talpa yra 300 ir mažiau, ir žvejybos laivų, kurie plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava ir kurių ilgis yra mažesnis kaip 24 metrai, techninę priežiūrą.

5. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, apžiūros atliekamos ir privalomi dokumentai išduodami pagal šio įstatymo 17 straipsnio nuostatas.

11 straipsnis. Laivų plaukiojimo rajonų (ribų) nustatymas

Laivų plaukiojimo rajonus ir jų ribas nustato Administracija arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės, atsižvelgdamos į laivo dokumentuose nustatytas saugiam plaukiojimui leistinas sąlygas.

12 straipsnis. Laivų projektavimo, statybos ir įrengimo reikalavimai

Statomų naujų laivų, kurie bus įregistruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre, projektavimo ir statybos reikalavimus nustato įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės. Jos atlieka ir šių darbų priežiūrą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LAIVO ĮGULA

13 straipsnis. Reikalavimai laivo įgulai ir privalomų dokumentų išdavimas

1. Dirbti laive leidžiama tik jūrininkams, turintiems galiojančius jūrinio laipsnio diplomus ir jų išdavimo arba pripažinimo patvirtinimus, kvalifikacijos liudijimus ar kitus

dokumentus, kurie suteikia teisę eiti atitinkamas pareigas laive, ir įrašytiems į laivo įgulos sąrašą.

2. Jūrinio laipsnio suteikimo ir privalomų dokumentų išdavimo tvarką nustato susisiekimo ministras, atsižvelgdamas į tarptautinius jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo standartus.

3. Į uostą įplaukiančio ar išplaukiančio laivo, kurio kapitonas turi leidimą Lietuvos Respublikos jūrų uostuose plaukti be locmano, vairinėje turi būti laivavedys, kuris moka valstybinę kalbą. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu laivą veda locmanas.

4. Privalomus dokumentus jūrininkams išduoda Administracija.

5. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotam laivui draudžiama išplaukti į jūrą, jeigu laivas neturi Administracijos išduoto laivo įgulos minimumo liudijimo. Minimalios laivo įgulos sudėties reikalavimus nustato susisiekimo ministras, vadovaudamasis 1974 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje nustatytais reikalavimais dėl minimalios laivo įgulos sudėties. Administracija išnagrinėja laivybos bendrovės pateiktą prašymą išduoti laivo įgulos minimumo liudijimą ir dokumentus, numatytus Lietuvos Respublikos jūrų laivų registravimo taisyklėse, patvirtintose susisiekimo ministro, ir per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos išduoda laivo įgulos minimumo liudijimą.

6. Nė vienas laivo įgulos narys negali būti paskirtas į laivą be laivo kapitono sutikimo.

7. Laivo įgulos nariai gali dėvėti civilinio jūrų laivyno uniformą.

14 straipsnis. Laivo įgulos narių sveikatos būklės tikrinimas

1. Asmenys, kurie nori įsidarbinti jūrininkais, privalo tikrintis sveikatą prieš įsidarbindami, o dirbdami – tikrintis periodiškai ir turi turėti tai patvirtinantį nustatytos formos asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotą dokumentą.

2. Jūrininkų sveikatos tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, atsižvelgdamos į tarptautinius saugios laivybos reikalavimus.

3. Sveikatos apsaugos ministras, susisiekimo ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamiesi tarptautinės jūrų teisės ir Europos Sąjungos teisės normomis, nustato minimalius medicinos pagalbos teikimo Lietuvos Respublikoje registruotuose laivuose reikalavimus.

15 straipsnis. Budėjimai laive

1. Kad būtų užtikrinta saugi laivyba laivo reiso metu, taip pat saugi laivo eksploatacija jam stovint prie krantinės ar nuleidus inkarą, laive organizuojami budėjimai.
2. Budėjimo tvarką laivuose nustato Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statusas. Šį statutą tvirtina susisiekimo ministras.

16 straipsnis. Lietuvos Respublikos jūrininkų registras

1. Asmenys, kuriems išduoti Lietuvos Respublikos jūrinio laipsnio diplomai, kvalifikacijos liudijimai ir jūrininko knygelės, registruojami Lietuvos Respublikos jūrininkų registre.
2. Lietuvos Respublikos jūrininkų registras veikia Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos jūrininkų registro nuostatuose nustatyta tvarka.
3. Lietuvos Respublikos jūrininkų registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija, registro tvarkytoja – Administracija.

PENKTASIS SKIRSNIS

LAIVO APŽIŪRA IR LAIVO DOKUMENTAI

17 straipsnis. Laivo apžiūra

1. Atliekamos pirminė, periodinė ir papildoma laivo apžiūros.
2. Prieš registruojant laivą Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre, turi būti atlikta pirminė laivo apžiūra. Pirminė laivo apžiūra atliekama siekiant nustatyti laivo techninę būklę ir jo atitiktį tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams. Pirminė laivo apžiūra atliekama susisiekimo ministro nustatyta tvarka.
3. Periodinės laivo apžiūros atliekamos siekiant nustatyti, ar laivas atitinka jam taikomus tarptautinius saugios laivybos reikalavimus ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus per visą jo eksploataavimo laikotarpį, ir išduoti naujus ar patvirtinti esamus privalomus laivo dokumentus. Laivų, kuriems taikomi tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai, periodinės apžiūros atliekamos tarptautinių teisės aktų, reglamentuojančių saugią laivybą, nustatyta tvarka. Laivų, kuriems netaikomi tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai, periodinės apžiūros atliekamos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.
4. Papildomos laivo apžiūros atliekamos Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų nustatytais atvejais.

18 straipsnis. Laivo dokumentai

1. Tarptautinių ir Lietuvos Respublikos dokumentų, kurie reglamentuoja saugios laivybos reikalavimus ir kurie turi būti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotame laive, sąrašą tvirtina Administracija. Administracija tvirtina laivo žurnalų formas, laivo žurnalų pildymo, registravimo ir apskaitos tvarkos aprašus.

2. Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos užsienyje turi teisę pratęsti laivo dokumentų galiojimą Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Laivo planus ir kitus dokumentus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, šiose sutartyse nustatyta tvarka tvirtina arba derina Administracija ar įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS LOCMANŲ VEIKLA

19 straipsnis. Locmanas

1. Locmano pareigas gali eiti ne vyresnis kaip 68 metų asmuo, mokantis valstybinę ir anglų kalbas ir turintis ne žemesnį kaip laivo, kurio bendroji talpa yra 500 ir daugiau, budinčio kapitono padėjėjo jūrinį laipsnį ir dvejų metų budinčio kapitono padėjėjo darbo stažą, atitinkantis sveikatos apsaugos ministro patvirtintus jūrininkų sveikatos reikalavimus, atlikęs 6 mėnesių stažuotę locmano kvalifikacijai įgyti, pateikęs teigiamą stažuotės rekomendaciją ir išlaikęs egzaminą. Locmanų egzaminavimo ir stažuotčių tvarką, kvalifikacinius reikalavimus, kuriuos atitinkantys asmenys įgyja teisę vesti tam tikrų dydžių laivus, nustato Administracija.

2. Locmano liudijimą išduoda Administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Locmano liudijimas išduodamas per 5 darbo dienas nuo egzamino išlaikymo dienos, jeigu egzamino rezultatai teigiami.

3. Locmanų veiklą, laivų vedimo su locmanu tvarką reglamentuoja Locmanų veiklos nuostatai. Šiuos nuostatus tvirtina Administracija.

20 straipsnis. Privalomo laivų vedimo su locmanu rajonai

1. Laivų tipus ir rajonus Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje, kuriuose plaukiojimas su locmanu yra privalomas, nustato Administracija.

2. Uostų akvatorijose privalomą plaukiojimą su locmanu nustato šių uostų laivybos taisyklės.

21 straipsnis. Locmano ir vedamo laivo kapitono santykiai

1. Už laivo valdymą atsako vedamo laivo kapitonas. Jeigu laivo kapitonas palieka vairinę, jis privalo pranešti locmanui, kas, kai jo nėra, bus atsakingas už laivo valdymą.

2. Locmanas privalo duoti vedamo laivo kapitonui patarimus, užtikrinančius saugų laivo vedimą, ir įsitikinti, kad vedamo laivo kapitonas teisingai suprato duotus patarimus.

3. Jeigu vedamo laivo kapitonas neatsižvelgia į locmano patarimus, locmanas vis tiek privalo (kiek tai įmanoma) teikti laivo kapitonui duomenis apie laivybos rajono ypatumus.

22 straipsnis. Draudimas locmanui palikti vedamą laivą

Pradėjęs vesti laivą, locmanas be vedamo laivo kapitono leidimo neturi teisės palikti laivo:

- 1) išvedant laivą į jūrą – kol laivas nuplaukia iki tos vietos, nuo kurios toliau gali saugiai plaukti be locmano pagalbos;
- 2) įvedant laivą į uostą – kol laivas nuleidžia inkarą arba saugiai pririšamas prie krantinės;
- 3) kol locmaną vedamame laive pakeičia kitas locmanas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

LAIVŲ KONTROLĖ

23 straipsnis. Užsienio valstybių laivų kontrolė

1. Užsienio valstybių laivų kontrolės tikslas – nustatyti, ar į Lietuvos Respublikos jūrų uostus įplaukiantys užsienio valstybių laivai atitinka tarptautinius saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus.

2. Užsienio valstybių laivų kontrolę organizuoja ir vykdo Administracija. Užsienio valstybių laivų kontrolės tvarką, vadovaudamasis tarptautiniais saugios laivybos reikalavimais ir Europos Sąjungos teisės aktais, nustato susisiekimo ministras.

3. Jeigu patikrinus užsienio valstybės laivą nustatoma, kad jis neatitinka tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ir dėl to laivui uždraudžiama išplaukti iš uosto, pašalinus trūkumus, susisiekimo ministro

nustatyta tvarka atliekamas pakartotinis laivo patikrinimas. Laivybos bendrovė susisiekiama ministro nustatyta tvarka privalo atlyginti visų atliktų laivo patikrinimų išlaidas.

24 straipsnis. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolė

1. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolės tikslas – nustatyti, ar laivuose laikomasi tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ir kitų saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų.

2. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę susisiekiama ministro nustatyta tvarka vykdo Administracija arba jos įgalioti asmenys.

3. Jeigu laivui, plaukiojančiam su Lietuvos valstybės vėliava, uždraudžiama išplaukti iš užsienio valstybės uosto dėl tarptautinių saugios laivybos reikalavimų pažeidimų, Administracija privalo ištirti tokio uždraudimo priežastis. Laivybos bendrovė privalo Administracijai teikti visą tyrimui reikalingą informaciją.

4. Nustačiusi, kad laivui buvo uždrausta išplaukti dėl tarptautinių saugios laivybos reikalavimų pažeidimų, galėjusių kelti grėsmę žmonių gyvybei jūroje ir jūros aplinkai dėl taršos, Administracija susisiekiama ministro nustatyta tvarka privalo laivą išsamiai patikrinti.

25 straipsnis. Laivo išplaukimo iš uosto apribojimai dėl saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ar saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų pažeidimų

1. Laivybos inspektorius, nustatęs tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ar saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų pažeidimus, apie tai surašo nustatytos formos aktą.

2. Laivybos inspektorius uždraudžia laivui išplaukti iš uosto, jeigu nustato, kad:

- 1) laivo įgula neatitinka minimalios laivo įgulos sudėties kriterijų, nurodytų laivo įgulos minimumo liudijime, arba laivo įgulos narių jūrinio laipsnio diplomai ar kvalifikacijos liudijimai yra negaliojantys ar nesuteikia teisės eiti atitinkamų pareigų laive;
- 2) laivas neatitinka saugios laivybos reikalavimų;
- 3) laivo dokumentai yra negaliojantys arba jų trūksta;
- 4) laivo kapitonas atsisako pateikti laivą apžiūrai;

5) draudimas laivui išplaukti iš uosto yra numatytas kituose teisės aktuose.

3. Laivybos inspektoriaus draudimas laivui išplaukti iš uosto įforminamas sprendimu, kuriame turi būti nurodytos priežastys ir pažeidimai, dėl kurių draudžiama išplaukti, nurodytų trūkumų pašalinimo terminai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie sprendimą Administracija praneša laivo kapitonui (laivybos bendrovei), uosto kapitonui, laivo vėliavos valstybės jūrų administracijai, Tarptautinei jūrų organizacijai ir, jeigu laivo techninę priežiūrą atlieka įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė, šiai bendrovei.

4. Laivybos inspektoriaus sprendimą neleisti laivui išplaukti iš uosto vykdo uosto kapitonas.

5. Jeigu laivas uoste buvo sulaikytas nepagrįstai, patirti laivybos bendrovės nuostoliai atlyginami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Reikalavimai laivybos inspektoriams, atliekantiems užsienio valstybių laivų ir laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę

1. Laivybos inspektoriai, atliekantys užsienio valstybių laivų ir laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę, privalo turėti reikiamų teorinių žinių apie laivus ir jų eksploatavimą ir praktinės patirties šioje srityje. Jie privalo būti kompetentingi tarptautinių konvencijų reikalavimų įgyvendinimo ir atitinkamų uosto valstybės kontrolės procedūrų atlikimo srityse. Šios žinios ir kompetencija tarptautinių, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų vykdymo srityje privalo būti įgytos pagal mokymo programas, parengtas atsižvelgiant į Tarptautinės jūrų organizacijos ar Europos Sąjungos institucijų nustatytas rekomendacijas. Jie turi mokėti anglų kalbą ir išmanyti jūrų terminologiją anglų kalba.

2. Laivybos inspektoriai, atliekantys užsienio valstybių laivų kontrolę, turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

1) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir laivo, kurio bendroji talpa yra 3 000 ir daugiau, kapitono ar vyresniojo kapitono padėjėjo jūrinį laipsnį arba laivo, kurio pagrindinių variklių galia yra 3 000 kW ir daugiau, vyresniojo mechaniko ar antrojo mechaniko jūrinį laipsnį ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo einant vadovaujančio laivo įgulos nario pareigas stažą arba

2) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo patirtį

einant pareigas, tiesiogiai susijusias su laivų statyba, laivų projektavimu, laivų jėgainių inžinerija ar jūrų laivavedyba, laivų technine eksploatacija ar su laivų apžiūromis ir liudijimų išdavimu pagal tarptautinių sutarčių nuostatas, arba

3) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir būti baigę specializuotus mokymus pagal mokymo programas, parengtas atsižvelgiant į Tarptautinės jūrų organizacijos ar Europos Sąjungos institucijų nustatytas rekomendacijas, laivų saugos inspektorių rengimo įstaigoje ir joje įgiję atitinkamą kvalifikaciją.

3. Laivybos inspektorius, prieš skiriant jį vykdyti užsienio valstybių laivų kontrolę, turi būti bent vienus metus vykdęs laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ar ėjęs kitas pareigas, susijusias su apžiūromis ir liudijimų išdavimu pagal 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo, 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje, 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos ir jos 1978 m. protokolo, 1978 m. Tarptautinės konvencijos dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų, 1972 m. Tarptautinės konvencijos dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti susidūrimų jūroje, 1969 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų matmenų nustatymo, 1976 m. Tarptautinės konvencijos dėl prekybinės laivybos minimalių standartų, 1992 m. Tarptautinės konvencijos dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą nuostatas arba su įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių veiklos priežiūra, arba įgijęs atitinkamo lygio kompetenciją per mažiausiai vienų metų trukmės mokymą vietoje, dalyvaudamas vykdamas užsienio valstybių laivų kontrolę vadovaujant patyrusiems laivybos inspektoriams.

4. Laivybos inspektoriai, atliekantys laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę, turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

1) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir laivo, kurio bendroji talpa yra 500 ir daugiau, kapitono ar vyresniojo kapitono padėjėjo jūrinį laipsnį arba laivo, kurio pagrindinių variklių galia yra 3 000 kW ir daugiau, vyresniojo mechaniko ar antrojo mechaniko jūrinį laipsnį ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo einant vadovaujančio laivo įgulos nario pareigas stažą arba

2) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo patirtį einant pareigas, tiesiogiai susijusias su laivų statyba, laivų projektavimu, laivų jėgainių

inžinerija, jūrų laivavedyba, laivų techninė eksploatacija ar su laivų apžiūromis ir liudijimų išdavimu pagal tarptautinių sutarčių nuostatas, arba

3) turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo patirtį einant pareigas, tiesiogiai susijusias su saugios laivybos užtikrinimu, valstybės institucijose.

5. Jeigu laivybos inspektoriai, atliekantys užsienio valstybių laivų ir laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę, vertina ir laivų apsaugos sistemų atitiktį Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso reikalavimams, jie papildomai turi turėti žinių apie laivybos apsaugos principus ir kaip šie principai taikomi tikrinamai veiklai, žinių apie saugumo technologijas ir metodus, išmanyti inspektavimo principus, procedūras ir metodus bei turėti praktinių žinių apie tikrinamą veiklą.

6. Laivo kapitonas privalo užsienio valstybių laivų kontrolę ar laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę atliekantį laivybos inspektorių įleisti į laivą ir jo patalpas, taip pat pateikti jam reikiamus dokumentus ir informaciją.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

LAIVYBOS BENDROVIŲ IR LAIVŲ SAUGIOS LAIVYBOS VALDYMO SISTEMŲ, LAIVŲ IR UOSTŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS, LAIVŲ IR JŲ ĮGULŲ ATITIKTIES TARPTAUTINIAMS REIKALAVIMAMS DĖL DARBO JŪRŲ LAIVYBOJE VERTINIMO TIKSLAS IR ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMAS

27 straipsnis. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemų vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemų vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivybos bendrovės ir laivų saugios laivybos valdymo sistemos atitinka Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus.

2. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemas susisiekiama ministro nustatyta tvarka pagal savo įgaliojimus vertina ir atitinkamus dokumentus išduoda Administracija arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

28 straipsnis. Laivų apsaugos vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivų apsaugos vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivų apsaugos sistema atitinka Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso reikalavimus.
2. Vyriausybė nustato Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso reikalavimų įgyvendinimo tvarką, atsakingas institucijas ir jų funkcijas.

29 straipsnis. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivuose yra įgyvendinti tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių jūrininkų darbą jūrų laivyboje, reikalavimai.
2. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimą susisiekiama ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka atlieka ir atitinkamus dokumentus išduoda Administracija arba jos įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

DEVINTASIS SKIRSNIS

LAIVYBOS BENDROVĖS IR LAIVO KAPITONO TEISĖS IR PAREIGOS SAUGIOS LAIVYBOS UŽTIKRINIMO SRITYJE

30 straipsnis. Laivybos bendrovės pareigos

1. Saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų vykdymą privalo užtikrinti laivybos bendrovė, kuri atsako už tai, kad:
 - 1) laive dirbtų laivo kapitonas ir kiti vadovaujantys laivo įgulos nariai, turintys tinkamą kvalifikaciją jūreivystės, laivavedybos, ryšių ir jūros technikos srityse, kad laivo įgula pagal jos narių kvalifikaciją ir skaičių būtų tinkama dirbti konkrečiame laive, atsižvelgiant į jo tipą, dydį, variklius ir įrangą;
 - 2) laivo kapitonas ir laivo įgula būtų susipažinę su teisės normomis, reglamentuojančiomis žmonių gyvybės apsaugą jūroje, kaip išvengti laivų susidūrimo, jūros taršos, kaip palaikyti radijo ryšį, ir užtikrintų, kad šių teisės normų būtų laikomasi;
 - 3) laive dirbantys jūrininkai gautų jiems suprantama kalba darbui reikalingą informaciją apie saugios laivybos reikalavimus;

4) laivybos bendrovėje ir laive būtų laikomasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

2. Laivybos bendrovė negali daryti įtakos laivo kapitono sprendimams, susijusiems su saugia laivyba.

31 straipsnis. Laivo kapitono teisės ir pareigos saugios laivybos užtikrinimo srityje

1. Už saugią laivybą ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygas laivo plaukiojimo metu atsako laivo kapitonas. Jis privalo:

- 1) palaikyti tinkamą plaukiojimo laivo būklę;
- 2) nedelsdamas pranešti laivybos bendrovei ir Administracijai apie laivui, jo įrenginiams ar mechanizmams padarytus pažeidimus, turinčius įtakos laivo saugumui;
- 3) nedelsdamas pranešti Administracijai apie laivo sulaikymą užsienio uoste dėl tarptautinių saugios laivybos reikalavimų pažeidimų.

2. Jeigu laivo reiso metu laivo įgulos narys miršta ar dėl kitų aplinkybių negali eiti pareigų, laivo kapitonas turi teisę priimti sprendimą tęsti plaukimą su nesukomplektuota laivo įgula, jei jis yra įsitikinęs, kad esami laivo įgulos nariai užtikrins saugią laivybą. Su nesukomplektuota laivo įgula leidžiama plaukti tik iki artimiausio uosto ir jame privaloma sukomplektuoti laivo įgulą.

3. Laivo kapitonas, prieš priimdamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą, privalo apie tai pranešti laivybos bendrovei ir Administracijai.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS SAUGUS LAIVO PAKROVIMAS IR IŠKROVIMAS

32 straipsnis. Bendrieji reikalavimai

1. Laivas pakraunamas, iškraunamas ir balastas panaudojamas pagal laivo kapitono patvirtintą išankstinį ir faktinį laivo pakrovimo ir krovinio išdėstymo planą (schemą).

2. Už saugų laivo pakrovimą, iškrovimą, krovinio tvirtinimą ir balasto panaudojimą atsako laivo kapitonas.

3. Saugaus sausakrūvio laivo pakrovimo ir iškrovimo taisyklės, vadovaudamasis tarptautiniais saugios laivybos reikalavimais, tvirtina susisiekimo ministras.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

PAVOJINGŲJŲ AR APLINKĄ TERŠIANČIŲ KROVINIŲ VEŽIMAS LAIVAIS

33 straipsnis. Pavojingųjų ar aplinką teršiančių krovinių vežimo tvarka

1. Saugaus pavojingųjų ar aplinką teršiančių krovinių vežimo reikalavimus, vadovaudamasis 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, Tarptautinio pavojingų krovinių vežimo jūra kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas suskystintas dujas, statybos ir įrangos kodekso, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, įtvirtinančių tarptautinius saugios laivybos reikalavimus, nuostatomis, nustato susisiekimo ministras.

2. Išplaukiant iš pakrovimo uosto, esančio ne Europos Sąjungos teritorijoje, laivo, plaukiančio į Lietuvos Respublikos jūrų uostą ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas ar laivo agentas privalo Lietuvos Respublikos jūrų uostą valdančiai įmonei pateikti informaciją apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius.

3. Išplaukiant iš Europos Sąjungos teritorijoje esančio pakrovimo uosto, laivo, plaukiančio į Lietuvos Respublikos jūrų uostą ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas užtikrina, kad informacija apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius būtų pateikiama išplaukimo uosto kompetentingoms institucijoms.

4. Laivo, išplaukiančio iš Lietuvos jūrų uosto ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas ar laivo agentas iki išplaukimo privalo Lietuvos Respublikos jūrų uostą valdančiai įmonei pateikti informaciją apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius.

5. Uostą valdanti įmonė šią informaciją, naudodama elektronines priemones, nedelsdama perduoda Administracijai, kuri užtikrina šių duomenų pateikimą į *SafeSeaNet* sistemą.

6. Informacijos apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius pateikimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

7. Laive, vežančiame pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas turi būti laivo vėliavos valstybės arba jos vardu laivų klasifikavimo bendrovės išduotas liudijimas, patvirtinantis, kad laivas ir jo įranga pritaikyti vežti atitinkamos rūšies

pavojinguosius krovinius. Draudžiama pradėti krauti į laivą pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, jeigu laivas neturi šio liudijimo.

8. Draudžiama laivui siūlyti vežti ar pradėti krauti į laivą pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, jeigu krovinio siuntėjas laivo kapitonui ar laivybos bendrovei neįteikė pavojingojo krovinio deklaracijos.

9. Įvykus laivo, vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, avarijai paieškos ir gelbėjimo rajone arba susidarius aplinkybėms, keliančioms pavojų jūros aplinkai ar Lietuvos Respublikos jūros rajono pakrantėms, laivo kapitonas apie tai nedelsdamas privalo pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI KELEIVINIAMS LAIVAMS IR KELEIVINIAMS ĮVAŽIUOJAMIESIEMS LAIVAMS

34 straipsnis. Reikalavimai keleiviniams laivams ir keleiviniams įvažiuojamiesiems laivams

1. Visi Lietuvos Respublikoje įregistruoti keleiviniai laivai ir keleiviniai įvažiuojamieji laivai privalo turėti galiojančią keleivinio laivo saugos liudijimą, kuriame turi būti nurodyta, kiek šie laivai gali vežti keleivių.

2. Keleivinio laivo saugos liudijimą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, per 10 darbo dienų nuo laivo apžiūros atlikimo dienos, jeigu apžiūros rezultatai teigiami, išduoda Administracija arba įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė.

3. Draudžiama keleiviniu laivu arba keleiviniu įvažiuojamuoju laivu vežti daugiau keleivių, negu nurodyta keleivinio laivo ar keleivinio įvažiuojamojo laivo saugos liudijime, išskyrus išimtis, numatytas 1974 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje ar kituose teisės aktuose, įtvirtinančiuose tarptautinius saugos laivybos reikalavimus.

35 straipsnis. Reikalavimai specialiesiems, gelbėjimo, greitaiegiams ir tradiciniams laivams

Specialiesiems, gelbėjimo, greitaiegiams ir tradiciniams laivams papildomus tinkamumo plaukioti, budėjimo, navigacinės įrangos ir įgulų parengimo reikalavimus

tvirtina susisiekimo ministras ar jo įgaliota institucija, atsižvelgdami į atitinkamus tarptautinius saugios laivybos reikalavimus.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

LAIVŲ VILKIMAS

36 straipsnis. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimai

1. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimus nustato uostą valdanti įmonė.
2. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimų laikymąsi Lietuvos Respublikos jūrų uostuose prižiūri tų uostų kapitonai.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

JURIDINIAI ASMENYS, KITOS ORGANIZACIJOS IR JŲ PADALINIAI, VYKDANTYS SU SAUGIA LAIVYBA SUSIJUSIAS VEIKLAS

37 straipsnis. Juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių atestavimas

1. Juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai (toliau – įmonė), siekiantys vykdyti ar vykdantys šio straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas arba jų dalį, privalo būti Administracijos atestuoti.
2. Atestuojamos įmonės, kurių vykdomos veiklos yra šios:
 - 1) gelbėjimosi priemonių remontas, tikrinimas ir bandymas;
 - 2) laivų pagrindinių ir pagalbinių mechanizmų, įrenginių ir susijusių sistemų, jų dalių remontas, tikrinimas ir bandymas;
 - 3) laivų priešgaisrinių priemonių remontas, tikrinimas ir bandymas;
 - 4) navigacinių ir radionavigacinių prietaisų remontas, tikrinimas ir bandymas;
 - 5) jūrlapių, įskaitant elektroninius jūrlapius, koregavimas;
 - 6) locmanų veikla;
 - 7) laivų vilkimas (buksyravimas);
 - 8) povandeniniai techniniai darbai jūrų uostuose ir jūroje;
 - 9) gylių matavimas jūrų uostuose ir jūroje;
 - 10) jūrų krovinių, išskyrus pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, krova;
 - 11) pavojingųjų ar aplinką teršiančių jūrų krovinių krova;
 - 12) laivų švartavimas;
 - 13) jūrininkų įdarbinimo tarpininkavimo arba jūrininkų įdarbinimo laivuose veikla.

3. Įmonės atestuojamos įmonių atestavimo taisyklėse, kurias tvirtina susisiekimo ministras, nustatyta tvarka.

38 straipsnis. Pagrindiniai reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas

Įmonė, siekianti vykdyti ar vykdanti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas arba jų dalį, privalo:

- 1) turėti nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų vandens transporto, pagalbinių plaukiojimo, gelbėjimo, remonto, bandymo, matavimo, ryšio, krovos, povandeninių techninių darbų priemonių ir sertifikuotos įrangos, kurių reikia atestuojamai veiklai vykdyti ir kurios turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus;
- 2) turėti kvalifikuotų specialistų, išmanančių atestuojamą veiklą ar jos dalį reglamentuojančius teisės aktus, normatyvinius dokumentus ir technologijas, turinčių darbo patirties srityje, kurios veiklą nori vykdyti;
- 3) turėti įmonės veiklos (gamybinio proceso) aprašą ir jos (jo) valdymo schemą;
- 4) turėti nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomas gamybines ar kitokias patalpas, kurios reikalingos atestuojamai veiklai ar jos daliai vykdyti;
- 5) turėti įmonės vadovo paskirtą darbuotoją, atsakingą už atliekamų darbų kokybę.

39 straipsnis. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas

1. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms gelbėjimosi priemonių remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą:

- 1) turėti gamintojo patvirtintus techninius reikalavimus, kuriuos turi atitikti suremontuotos ir patikrintos gelbėjimosi priemonės;
- 2) turėti gamintojo išduotus sertifikatus, leidžiančius atlikti atitinkamos gelbėjimosi priemonių įrangos patikrą ir remontą.

2. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms laivų pagrindinių ir pagalbinių mechanizmų, įrenginių ir susijusių sistemų, jų dalių remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą:

1) turėti gamintojo patvirtintus techninius reikalavimus, kuriuos turi atitikti suremontuoti ir patikrinti laivų pagrindiniai ir pagalbiniai mechanizmai, įrenginiai ir susijusios sistemos;

2) turėti patvirtintą darbų kokybės kontrolės aprašą (procedūrą);

3) turėti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas) nustatyta tvarka išduotą taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą arba kitą dokumentą, įrodantį mokesčio už aplinkos teršimą sumokėjimą.

3. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms laivų priešgaisrinių priemonių remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą:

1) turėti gamintojo patvirtintus techninius reikalavimus, kuriuos turi atitikti suremontuotos, patikrintos ir išbandytos priešgaisrinės priemonės;

2) turėti gamintojo išduotus sertifikatus, leidžiančius atlikti atitinkamos gelbėjimosi priemonių įrangos patikrą ar remontą.

4. Papildomas reikalavimas įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms navigacinių ir radionavigacinių prietaisų remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą, – turėti gamintojo išduotą leidimą ar sertifikatą diegti jo įrangą.

5. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms jūrlapių, įskaitant elektroninius jūrlapius, koregavimo veiklą:

1) turėti su jūrlapių ir navigacinės informacijos teikėjais sudarytas sutartis, kuriose būtų nurodyti sutartyse numatytos informacijos pateikimo terminai;

2) turėti aparatūrą, leidžiančią priimti operatyvinę informaciją apie navigacinius pasikeitimus, arba sutartį su šiuos duomenis teikiančia organizacija.

6. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms locmanų veiklą:

1) locmanai privalo turėti galiojantį locmano liudijimą;

2) turėti įrengtas patalpas, aprūpintas ryšio priemonėmis, ryšiui su uosto tarnybomis ir uosto naudotojais palaikyti;

3) turėti įmonės valdymo schemą, kurioje nustatyti įmonės ryšiai su uosto laivų eismo tarnyba ir uosto naudotojais;

4) turėti su uostų direkcijomis sudarytas sutartis dėl uosto laivų eismo reguliavimo sistemų naudojimo.

7. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms laivų vilkimo (buksyravimo) veiklą:

- 1) turėti laivų vilkimo tvarkos aprašus (procedūras), patvirtintus įmonės vadovo;
- 2) turėti galiojantį Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos leidimą naudoti laivo radijo stotį;
- 3) turėti ultratrumpųjų bangų ryšio radijo stotį, kurios galingumas būtų ne mažesnis kaip 25 W.

8. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms jūrų krovinių, išskyrus pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, krovos veiklą:

- 1) turėti leidimą naudotis prie nuomojamo uosto žemės sklypo esančiais hidrotechniniais statiniais (krantinėmis, prieplaukomis, plūdriaisiais įrenginiais);
- 2) turėti už krovos darbų technologijos reikalavimų vykdymą atsakingų darbuotojų, turinčių transporto inžinerijos krypties (laivavedybos, laivo inžinerijos, laivų energetinių įrenginių ar uosto valdymo profesinės kvalifikacijos) išsilavinimą arba teisės aktų nustatyta tvarka išduotus specialius kvalifikacijos pažymėjimus;
- 3) turėti susisiekimo ministro išduotą uosto įrenginio (terminalo) apsaugos atitikties aktą arba dokumentą, įrodantį įmonės sutartinius santykius su tokio akto turėtoju;
- 4) turėti bendrosios civilinės atsakomybės draudimą;
- 5) turėti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka išduotą taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą arba kitą dokumentą, įrodantį mokesčio už aplinkos teršimą sumokėjimą.

9. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms pavojingųjų ar aplinką teršiančių jūrų krovinių krovos veiklą:

- 1) įmonė turi atitikti reikalavimus, nustatytus šio straipsnio 8 dalyje;
- 2) visi krovos darbus atliekantys darbuotojai turi būti apmokyti ir turėti teisės aktų nustatyta tvarka išduotus pavojingųjų krovinių krovėjo kvalifikacijos pažymėjimus;
- 3) turėti techninių priemonių arba įrenginių, skirtų atliekoms, susidariusioms perkraunant pavojinguosius ar aplinką teršiančius jūrų krovinius, pašalinti arba sudarytą sutartį dėl tokių atliekų pašalinimo.

10. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms laivų švartavimo veiklą:

- 1) turėti jūrų uosto laivybos taisyklėse nustatytą švartuotojų skaičių;
- 2) turėti švartavimo operacijų žurnalą.

11. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms jūrinių įdarbinimo tarpininkavimo arba jūrinių įdarbinimo laivuose veiklą:

1) turėti elektronines priemones, skirtas duomenims apie jūrininkų įdarbinimą laivuose teikti Lietuvos Respublikos jūrininkų registrai;

2) turėti bendradarbiavimo su laivybos bendrove sutartį dėl jūrininkų įdarbinimo ar kitą dokumentą, patvirtinantį ketinimą sudaryti tokią sutartį. Bendradarbiavimo su laivybos bendrove sutartyje turi būti nustatytos garantijos, kurios užtikrintų galimybę kompensuoti jūrininkams materialinius nuostolius įmonei neįvykdžius įdarbinimo, darbo apmokėjimo, jūrininko sugrąžinimo į nuolatinę gyvenamąją vietą įsipareigojimų, jeigu laivybos bendrovė paliko jūrininką užsienio uoste;

3) turėti duomenis apie įdarbintus jūrininkus ir, Administracijai pareikalavus, teikti jai apie tai informaciją;

4) įmonės vadovas arba atsakingas už jūrininkų atranką asmuo turi turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties išsilavinimą arba turėti ne trumpesnę kaip vienu metų darbo patirtį įmonėje, kuri verčiasi jūrininkų įdarbinimu, ar laivybos bendrovės personalo tarnyboje.

12. Papildomas reikalavimas įmonėms, siekiančioms vykdyti povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, – turėti įmonės vadovo patvirtintas narų darbų saugos taisykles.

40 straipsnis. Įmonės, siekiančios būti atestuota, atestavimas, atsisakymas įmonę atestuoti, veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas ir galiojimo panaikinimas

1. Įmonė, siekianti būti atestuota, Administracijai įmonių atestavimo taisyklėse nustatyta tvarka tiesiogiai, registruotu laišku arba elektroninėmis priemonėmis (kreipdamasi tiesiogiai į Administraciją ar per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą) pateikia prašymą, kurio formą tvirtina Administracija, ir kitus įmonių atestavimo taisyklėse nurodytus dokumentus.

2. Įmonė neatestuojama, jeigu:

1) ji neatitinka šio įstatymo 38 ir 39 straipsniuose įmonėms nustatytų pagrindinių ir papildomų reikalavimų;

2) pateikiami ne visi pagal įmonių atestavimo taisyklės reikalaujami dokumentai ir per nustatytą terminą trūkumai nėra pašalinti;

3) pateikti dokumentai užpildyti neteisingai arba nurodyti klaidingi duomenys ir jie neištaisomi per Administracijos nustatytą terminą.

3. Įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimas sustabdomas, jeigu:

- 1) įmonė nesilaiko šio įstatymo 38 ir 39 straipsniuose nustatytų reikalavimų;
- 2) įmonė pažeidžia ar nevykdo pasienio teisinio režimo ar muitinės taisyklių reikalavimų – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos motyvuotu teikimu;
- 3) įmonė pažeidžia uosto laivybos, uosto naudojimo, laivų įgulų darbo režimo ir poilsio reikalavimus – uostą valdančios įmonės motyvuotu teikimu;
- 4) atestuotos įmonės veikla gali padaryti žalos Lietuvos Respublikos gamtai, kelti grėsmę žmonių gyvybei ir sveikatai – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento ir Klaipėdos visuomenės sveikatos centro motyvuotu teikimu;

5) įmonė pateikia prašymą Administracijai sustabdyti atestuotą veiklą ar jos dalį.

4. Sustabdžiusi atestuotą veiklą ar jos dalį, Administracija raštu nustato terminą, per kurį įmonė privalo ištaisyti šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytus atestuotos veiklos sąlygų pažeidimus. Pašalinusi pažeidimus, įmonė raštu apie tai praneša Administracijai, kuri patikrina informaciją ir per 10 darbo dienų priima sprendimą panaikinti atestuotos veiklos sustabdymą arba panaikinti atestacijos galiojimą, jeigu pažeidimai per nustatytą terminą nepašalinami.

5. Įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimas panaikinamas, jeigu:

- 1) įmonė pateikia prašymą Administracijai panaikinti veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą;
- 2) įmonė pakartotinai per vienus metus nuo pirmojo pažeidimo nustatymo dienos pažeidžia šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytus reikalavimus;
- 3) įmonė per Administracijos nustatytą terminą nepašalina nustatytų atestuotos veiklos sąlygų pažeidimų;
- 4) įmonė po atestuotos veiklos sustabdymo tęsia atestuotą veiklą.

6. Įmonė, gali būti atestuota vykdyti vieną ar kelias šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas, taip pat ir tik tam tikrą veiklą, kuri apima tik dalį šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 1–13 punktuose nustatytų veiklų.

7. Įmonė atestuota vykdyti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 11 punkte nurodytą veiklą, taip pat gali vykdyti ir šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 10 punkte nurodytą veiklą be atskiros atestacijos.

8. Įmonių veiklos, susijusios su šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nustatytomis paslaugomis, valstybinę priežiūrą atlieka Administracija Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Administracija turi teisę atsisakyti atestuoti įmonę, sustabdyti atestuotą veiklą ar jos dalį ar panaikinti atestacijos galiojimą. Šie veiksmai įforminami Administracijos direktoriaus įsakymu.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

LAIVO ĮRENGINIAI

41 straipsnis. Laivo įrenginiai

Laivo įrenginiai, kurie pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus turi būti ar gali būti naudojami laive saugiai laivybai užtikrinti ir kuriems pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus reikalingas Administracijos arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės patvirtinimas, privalo atitikti susisiekiimo ministro nustatytus reikalavimus.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS

BENDROJO NAUDOJIMO VANDENS KELIAI, NAVIGACIJOS ĮRENGINIAI

42 straipsnis. Saugios laivybos bendrojo naudojimo vandens keliuose užtikrinimas

1. Bendrojo naudojimo vandens keliai ženklinami ir žymimi jūrlapiuose tik atlikus šių kelių hidrografinius ir kitus tyrimus.

2. Navigacinio ženklinimo darbus bendrojo naudojimo vandens keliuose atlieka Administracija, o uostų teritorijose ir akvatorijose – uostus valdančios įmonės.

3. Administracija organizuoja jūrlapių, žinynų ir kitų navigacinių leidinių leidybą, platinimą, informacijos apie navigacinius pasikeitimus pateikimą Lietuvos Respublikoje. Administracija privalo viešai savo interneto svetainėje skelbti apie kiekvieną žinomą pavojų laivybai Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir uostų akvatorijose. Jūrlapių, žinynų ir kitų navigacinių leidinių sudarymo, korektūros, išleidimo ir platinimo tvarką nustato susisiekiimo ministras.

4. Statybos darbai bendrojo naudojimo vandens keliuose vykdomi gavus Vyriausybės leidimą. Statybos darbai, trukdantys bendrojo naudojimo vandens keliuose užtikrinti saugią laivybą, draudžiami.

43 straipsnis. Apribojimai navigacijos įrenginių veikimo sektoriuje

1. Įvairiems navigacijos įrenginiams nustatomi veikimo sektoriai, kuriuose šie įrenginiai turi būti gerai matomi iš laivų.
2. Navigacijos įrenginių veikimo sektoriuje draudžiama vykdyti statybos, mechanizuotus žemės kasybos ir žemės ūkio darbus, sodinti medžius, įrengti didelio galingumo elektros arba kitokius šviesos šaltinius, nesuderinus su uostą valdančia įmone arba Administracija.
3. Navigacijos įrenginių veikimo sektoriaus ribas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS

ŽMONIŲ PAIEŠKA IR GELBĖJIMAS, LAIVŲ AVARIJŲ TYRIMAS, PASKENDUSIO TURTO IŠKĖLIMAS

44 straipsnis. Žmonių paieška ir gelbėjimas

1. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja Lietuvos kariuomenė. Šiuos darbus Lietuvos kariuomenė organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja per Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrą.
2. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone, išskyrus jūrų uostų akvatorijas ir Kuršių marias, vykdo Lietuvos kariuomenė, Kuršių mariose – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos, jūrų uostų akvatorijose – jūrų uostų administracijos.
3. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbams vykdyti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro vadovo prašymu šiuos darbus vykdančiai institucijai į pagalbą gali būti pasitelkiamos Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Administracijos, jūrų uostų administracijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų pajėgos ir priemonės, priskirtos šiems darbams vykdyti pagal Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų paieškos ir gelbėjimo rajone planą (toliau – Planas), kurį tvirtina kariuomenės vadas, suderinęs su šioje dalyje nurodytomis institucijomis. Jeigu žmonių paieškos ir gelbėjimo darbams vykdyti pagal Planą priskirtų pajėgų ir priemonių neužtenka,

pasitelkiamos papildomos, tai yra pagal Planą nepriskirtos, šioje dalyje nurodytų institucijų pajėgos ir priemonės.

4. Šiame straipsnyje nurodytų institucijų pareigas ir įgaliojimus organizuojant, koordinuojant, vadovaujant ar vykdant žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone nustato Vyriausybė. Šie darbai organizuojami, koordinuojami, jiems vadovaujama ir jie vykdomi vadovaujantis 1979 m. Tarptautine jūrų paieškos ir gelbėjimo konvencija, Planu ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

45 straipsnis. Pareiga suteikti pagalbą

1. Kiekvieno pavojuje esančio laivo kapitonas, jeigu tai įmanoma, privalo visais įmanomais būdais siekti išgelbėti laive esančius žmones ir laivą.

2. Kiekvieno laivo kapitonas, nesukeldamas rimtos grėsmės savo laivui ir jame esantiems žmonėms, privalo:

- 1) suteikti pagalbą bet kuriam asmeniui jūroje, jeigu iškyla pavojus jo gyvybei;
- 2) plaukti didžiausiu galimu greičiu gelbėti nelaimėje atsidūrusių žmonių, jeigu buvo pranešta, kad jiems reikalinga pagalba, ir jeigu ji gali būti suteikta.

46 straipsnis. Susidūrusių laivų kapitonų pareigos

1. Kiekvieno susidūrusio laivo kapitonas, nesukeldamas rimtos grėsmės savo laivui ir jame esantiems žmonėms, privalo suteikti pagalbą pavojuje atsidūrusiems žmonėms.

2. Susidūrus laivams, kiekvieno susidūrusio laivo kapitonas, jeigu tai įmanoma, privalo pranešti vienas kitam laivų pavadinimus, laivų įregistravimo uostus, nurodyti artimiausią uostą, į kurį jo laivas įplauks, ir suderinti tolesnius tarpusavio veiksmus.

47 straipsnis. Laivų įplaukimo į tam tikrą Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną laikinas apribojimas

1. Jeigu yra tikimybė, kad dėl konkrečioje Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zonoje esančio pavojuje arba sužaloto laivo, jo liekanų, kitų konstrukcijų ar statinių tiesiogiai arba netiesiogiai naftos produktais ar pavojingosiomis ir kenksmingomis medžiagomis gali būti užteršta Lietuvos Respublikos teritorinė jūra ar pakrantė, padaryta žala asmenims arba jų turtui, o apribojus laivų įplaukimą į tą zoną tokių pasekmių būtų išvengta arba jos būtų sumažintos, Administracija turi teisę laikinai apriboti laivų įplaukimą į tą Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną. Apie šį sprendimą Administracija nedelsdama praneša viešai savo interneto svetainėje.

2. Pranešus, kad yra nustatyta šio straipsnio 1 dalyje nurodyta zona, į ją negali įplaukti ir joje negali būti joks laivas, išskyrus laivus, nurodytus Administracijos sprendime dėl laivų įplaukimo į Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną laikino apribojimo.

48 straipsnis. Jūrų laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslai ir tvarka

1. Jūrų laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslas – nustatyti jūrų laivo avarijos ar incidento aplinkybes, priežastis ir padarinius, pateikti išvadas ir pasiūlymus dėl prevencinių veiksmų taikymo, kad ateityje būtų išvengta jūrų laivų avarijų ar incidentų. Tyrimais nesiekiama nustatyti kieno nors atsakomybės ar kaltės.

2. Jūrų laivų avarijas ar incidentus tiria susisiekimo ministro paskirtas jūrų laivų avarijų ir incidentų tyrimų vadovas (toliau – tyrimų vadovas).

3. Tyrimų vadovas savo organizacine, teisine ir sprendimų priėmimo forma turi būti nepriklausomas nuo bet kokių kontrolės funkcijas jūrų transporte atliekančių institucijų ir įstaigų, jūrų uostus valdančių įmonių, jūrų krovinių krovos įmonių, laivybos bendrovių, kitų, vykdančių veiklą jūrų transporto sektoriuje, įmonių ir organizacijų, institucijų ir asmenų, kurių interesai gali nesutapti su tyrimų vadovo uždaviniais.

4. Tyrimų vadovas privalo turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, laivo, kurio bendroji talpa yra 500 ir daugiau, kapitono budinčiojo padėjėjo jūrinį laipsnį arba laivo, kurio pagrindinių variklių galia yra 750 kW ir daugiau, budinčiojo mechaniko jūrinį laipsnį ir ne trumpesnę kaip dvejų metų darbo einant šias pareigas stažą, mokėti valstybinę ir anglų kalbas, išmanyti jūrų terminologiją anglų kalba.

5. Jūrų laivų avarijų ir incidentų klasifikavimo, tyrimo, pranešimų ir ataskaitų rengimo ir teikimo tvarką, tyrimų vadovo pareigas ir teises nustato susisiekimo ministras.

6. Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių avarijų ar incidentų, kuriuose dalyvavo kitose valstybėse įregistruoti laivai, ar kitų valstybių jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių avarijų ar incidentų, kuriuose dalyvavo Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruoti laivai, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautiniuose susitarimuose nustatyta tvarka.

49 straipsnis. Pranešimas apie laivo avariją

1. Įvykus bet kokio laivo avarijai ar incidentui Lietuvos Respublikai priskirtame paieškos ir gelbėjimo rajone Baltijos jūroje, laivo kapitonas nedelsdamas privalo apie tai

pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui susisiekti ministro nustatyta tvarka.

2. Įvykus laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarijai ar incidentui už Lietuvos Respublikai priskirto paieškos ir gelbėjimo rajono Baltijos jūroje ribų, laivybos bendrovė ar laivo kapitonas apie tai praneša Administracijai. Jeigu laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarija ar incidentas įvyko užsienio valstybės teritorinėje jūroje ar uoste, Administracija apie tai privalo papildomai pranešti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai toje valstybėje.

50 straipsnis. Paskendusio turto savanoriškas iškėlimas iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros

1. Jeigu Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje paskendęs turtas nekliudo laivybai, nekelia grėsmės žmonių gyvybei ar saugumui, neteršia aplinkos, tačiau turto savininkas nori paskendusį turtą iškelti, šio turto savininkas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo turto paskendimo dienos apie tai turi raštu pranešti Administracijai.

2. Administracija nustato terminą paskendusiam turtui iškelti ir šių darbų atlikimo tvarką ir apie tai praneša turto savininkui.

3. Administracija turi teisę neleisti turto savininkui kelti paskendusio turto savo priemonėmis arba jo pasirinktu kėlimo organizavimo būdu ir terminais, jeigu tai gali kliudyti laivybai, kelti grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui, teršti aplinką. Šiuo atveju turto iškėlimą organizuoja Administracija turto savininko lėšomis.

51 straipsnis. Paskendusio turto privalomas iškėlimas iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros

1. Jeigu Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje paskendęs turtas kliudo laivybai, kelia grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui, gali teršti arba teršia aplinką, turto savininkas privalo iškelti šį turtą Administracijos reikalavimu per jos nustatytą terminą.

2. Jeigu dėl paskendusio turto kyla tiesioginė grėsmė saugiai laivybai ar aplinkai arba jeigu paskendusio turto savininkas neiškelia jo per nustatytą terminą ar turto savininkas yra nežinomas, Administracija privalo imtis reikiamų priemonių turtui iškelti arba kitu būdu jį pašalinti.

3. Jeigu paskendusio turto savininkas yra nežinomas, terminus, nustatytus paskendusiam laivui iškelti, Administracija paskelbia visuomenės informavimo priemonėse.

52 straipsnis. Administracijos iškeltas paskendęs turtas

1. Turtas, kurio iškėlimą organizavo Administracija, perduodamas savininkui, jeigu jis pateikė prašymą per 6 mėnesius nuo turto iškėlimo dienos. Tuo atveju turto savininkas privalo Administracijai atlyginti turto iškėlimo, jo saugojimo, nukenksminimo ir kitas dėl to pagrįstai patirtas išlaidas.

2. Jeigu Administracijos iškerto paskendusio turto savininkas yra nežinomas, turtas perduodamas valstybės nuosavybėn pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus.

Lietuvos Respublikos
saugios laivybos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB, įdiegianti Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą ir panaikinanti Tarybos direktyvą 93/75/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 12), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. vasario 23 d. Komisijos direktyva 2011/15/ES (OL 2011 L 49, p. 33).

2. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/106/EB dėl minimalaus jūrininkų rengimo (OL 2008 L 323, p. 33).

3. 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyva 2009/13/EB, įgyvendinanti Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičianti Direktyvą 1999/63/EB (OL 2009 L 124, p. 30).

4. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/15/EB dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrųjų taisyklių ir standartų (OL 2009 L 131, p. 47).

5. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (OL 2009 L 131, p. 57).

6. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB, nustatanti pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš

dalies keičianti Tarybos direktyvą 1999/35/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/59/EB (OL 2009 L 131, p. 114).

7. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/21/EB dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi (OL 2009 L 131, p. 132).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2015 m. gegužės 1 d.

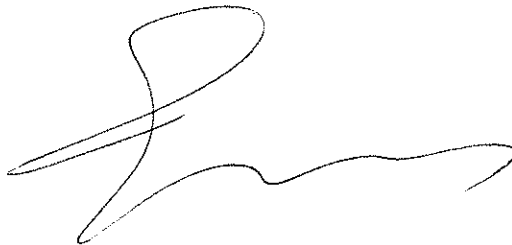
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir Lietuvos saugios laivybos administracija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Įmonės, atestautos iki šio įstatymo įsigaliojimo, turi teisę toliau vykdyti jų atestavimą patvirtinančiuose dokumentuose nurodytą veiklą juose nustatytais terminais, bet ne ilgiau kaip iki 2016 m. lapkričio 1 d. Įsigaliojus šiam įstatymui, šios įmonės, siekiančios turėti teisę vykdyti jų atestavimą patvirtinančiuose dokumentuose nurodytą veiklą juose nustatytais terminais ir po 2016 m. lapkričio 1 d., turi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka Lietuvos saugios laivybos administracijai iki 2016 m. rugsėjo 1 d. pateikti dokumentus, patvirtinančius šių įmonių atitiktį Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme nustatytiems reikalavimams (toliau – nauji reikalavimai), kurie nebuvo tikrinti atestavimo metu. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka Lietuvos saugios laivybos administracijai nustačius šių įmonių atitiktį naujiems reikalavimams, jos turi teisę vykdyti jų atestavimą patvirtinančiuose dokumentuose nurodytą veiklą juose nustatytais terminais ir po 2016 m. lapkričio 1 d.

4. Asmenys, įgiję locmano liudijimus iki šio įstatymo įsigaliojimo, įsigaliojus šiam įstatymui turi teisę toliau vykdyti locmano liudijime nurodytą veiklą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė